

ŽIVOT NA SELU. ŽIVOT U GRADU. POREĐENJE.

Ovaj sastav mi se sviđa iz razloga što govori o selu, jer sam se ja na selu rodio, proveo 16 godina života i pravio sve moguće i nemoguće ludorije od svoje 6. godine pa nadalje. Na selu je lepo pre svega zato što možeš da praviš mnogo više gluposti nego u gradu: možeš da kradeš trešnje, da loviš pupavce ili da od kože zaradiš šugu. Kod nas u selu nema baš nešto puno trešanja, a do onih nekoliko trešanja kojih ima teško je doći, jer su u dnu bašte, pored kera. Ali zato krademo jabuke, kruške i jagode na proplanku gde ih, hvata bogu, ima. Mi, deca, hoću reći. Odrasli kradu kukuruz, pasulj, krompir, bale sena ili drva, sve zavisno koje je godišnje doba: proleće, leto, jesen ili zima. Cveklu nose samo oni koji imaju kolica, oni što tove po jednu ili dve svinje. Ko leti ne kraduje, zimi gladuje. Pošto nemamo pupavaca, mi pušimo u dnu bašte ili na livadi sa starijim dečacima. Kad nas uhvati bata Gice, uzme nam cigare i popuši ih on. Ej, pa vi pušite dobre cigare, smeje nam se posle, kô doktori. Odrasli jako ružno psuju bata Giceta, sramota me da kažem kako, a mi, mi mali, umiremo od smeha. Kod nas u selu ima velikih kuća, sa vrednim i bogatim ljudima. Imamo voćnjake i vinograde. U vinogradima ima lisica kojima, ako ih uhvatiš, možeš da odereš kožu, a posle da je staviš oko vrata, kao što rade gospođe iz grada koje ni kusur ne čekaju kad pazare zelen. Ako ih ne uhvatiš, muvaju se oko kokošinjca; jedne godine su i nama odnele tri kokoške. Ili lisica ili Cigani. Imamo plodne njive i bistre potoke što lepo teku. Meni se jako sviđa naše selo sa 118 kuća kroz koje, tako oko dva, pola tri, prolazi autobus. Imamo još i Policiju, Dispanzer, Crkvu, Dom kulture, Kafanu i Veterinarsku stanicu. Veterinar je malko pijanica, zna ga ceo svet, al' štroji brzo i dobro. Imamo čobane što vode na ispašu brojna stada ovaca, jaganjci su više u proleće. Imamo i ljude koji izvode krave na ispašu, i dečurliju što čuva guske dok pasu na šancu. Život je lep na selu, ali moraš da radiš. I u gradu je jako lepo, ali ti trebaju pare. Najviše volim da idem u grad na ekskurziju, sa školom, ili kod mog kuma Vasilea i kod brata i sestre od tetke Klaudija i Manuele. Ja sam na ekskurziji u gradu video Palatu kulture, Kuću Pogor, kuću Jona Kreange gde je dolazio Eminesku i učio ga da recituje pesme, telefon, voz i pozorište. Lepo je na ekskurziji, jer ne moraš da vodiš brigu o robi. Kad idem s mamom, uvek se zaustavljamo na trgu Nikolina. Tu prodajemo bogate plodove naše zemlje: peršun, šargarepu, luk (zeleni ili osušeni), papriku, krompir (beli ili crveni), turšiju (krastavce i kupus), ringlove i borš. Jako mnogo volim da budem na pijaci, jer zarađujemo pare i pojedem 2-3 sladoleda dnevno i popijem četiri soka u čaši: žuti, crveni, rozi i zeleni. Lep je život u gradu, što da lažem. Ima mnogo kioska, radnji i, kad pada kiša, ne budeš u blatu do grla. U gradu, ujutru, kad ustaneš, prvo i prvo ideš na pijacu, u kupovinu, a posle kupovine pazariš sladoled, popiješ sok, pojedješ kolač, a onda ideš kući i odmaraš. Posle toga, izvadiš iz cegera šta si kupio, izbrojiš koliko ti je para još ostalo i prihvatiš se posla. Uveče legneš u krevet, upališ televizor i sediš i gledaš koliko ti duša hoće, i ne grokće ti svinja, ne muče ti krava, ne bekeće ti

ovca i ne kvače ti patka. Kad jedeš, ugasiš televizor, legneš da spavaš, a ujutru kad ustaneš, popiješ kafu, umiješ se toplom vodom i obrišeš se mekanim, pufnastim peškirom. Nedeljom je lepo da odeš u restoran, gde pojedješ nešto dobro i popiješ jedan ili dva so-ka. Ako ti još ostane mesta u stomaku, pojedješ i jedan sladoled. Dođeš kući, gledaš televizor i legneš da spavaš. Mi na selu rintamo: u proleće sejemo rod u zemlju i brinemo o njemu da poraste, a u jesen ubiramo plod. Lepo je jer imaš šta da radiš, ali je bez veze jer ima previše da se radi. Letos je moj brat napravio veliku i lepu kuću, ali smo celo leto pravili čerpić. Ni na pecanje nisam išao, svega tri puta, a ni fudbal na livadi nismo baš igrali. A i kad smo igrali, mene su stavljali za golmana, jer nisam bio tu. Klaudiju i Manuela su celo leto gledali filmove, jeli sladoled, pili sokove svih boja, šetali se po parku i igrali se svaki dan sa decom iz zgrade. Kada su došli na selo, nisu uopšte hteli da nam pomognu da pravimo čerpić i smejali su nam se da pravimo kuće od blata. Život na selu je nešto što ljudi iz grada ne razumeju. A kad pada kiša, razumeju još manje.

Na selu baš i nema prodavnica sa obućom i odećom, zato moramo da idemo u Jaši na bazar, gde ima za svakog ponešto. Tamo dolaze mnogi Bazarabenci koji nemaju šta da jedu tamo kod njih i prodaju sve što imaju u kući. Mama je kupila muvalicu, a tata bateriju za sat. Meni su uzeli jedan par pantalona, jaknu i košulju; ali ne od Bazarabenaca, nego od onih što rade sa Turcima. Uzeli su mi ih od mojih para što sam zaradio od brata kad sam pravio čerpić. On radi na traktoru i fino zarađuje. Onda smo se vratili kod Bazarabenaca i kupili jedan širok komad gume za donji deo pidžame koji je popustio. Dok je mama birala gumu i probala rukama da vidi da li je rastegljiva, ja sam gledao koliko je stvari poređano po celofanu na zemlji: sijalice za verandu, kuću ili štalu, male sijalice za baterijsku lampu, konac u raznim bojama, velike makaze i male makaze, četke, štipaljke, male crne baterijske lampe, termo čarape taman za pecanje, metalne kutije sa nečim unutra, džem od šljiva, ringlova i krušaka, kompot od višanja, cigare, igle, gaće, šrafčigeri, metri, alva i vikleri. Pored su se prodavali mrtvački sanduci, tepisi, sveće. Lepo je na bazaru, jer ima svega. Čak i ako nemaš para, možeš da se šećkaš sa rukama u džepovima kô gospodin čovek i da blejiš. Gledaš tiganje, viljuške, umivaonike, kuglagere male i velike, patike, majice, trenerke sa belom štraftom, kasetofone, brave, katance i ključeve, baterije, karte za igranje, vage, tocila i još sto čuda. Na selu ima puno prašine, balege i posla. Na brdu ima svežeg vazduha, zelenila i ujutru nas ne bude automobili i tramvaji. Ali svakako moraš rano da ustaneš, da izvedeš kravu na ispašu, da nahraniš svinje, kokoške i da samelješ hranu za patke. Ono što bi voleo da imaš na selu ne bi hteo u Jašiju, a ono što bi voleo da imaš u Jašiju ne bi hteo na selu. Tako da je velika razlika između grada i sela. Ja volim da sam na selu, ali volim i da sam u gradu. A s druge strane, ne volim da sam na selu, a ne volim ni da sam u gradu. Lepo je da živiš i na selu i na gradu, da bi ti bilo bolje.

Ovde završavam svoj kratki sastav o životu na selu i životu u gradu, koji mi se sviđa jer govori o selu, gde sam se ja rodio i proveo 16 godina svog života, što nije lako.

(Sa rumunskog prevela Oana Ursulesku)